

Gal 72 f

MARTINI WARREN

AD AMICUM

EPISTOLA

*In qua Curandi Methodus & Ratio in Febri-
bus nager effensibus Corticis Peruvian
PERICULUM, INCERTITUDO, &
INSALUBRITAS breviter explicatur.*

CANTABRIGIÆ

TYPIS ACADEMICIS.

Prostant Venales apud C. CROWNFIELD, Cele-
berrimæ Academiæ Typographum; G. INNYS
in Area Occidentali D. Pauli, JOAN. CROWN-
FIELD, in Coemeterio D. Pauli. MDCCXXIX

C. 2726.

11

ERRATA.

Pag. 5. l. 1. dele vel. P. 14. l. 2. majoris, P. 26. l. 6.
pessimo, P. 29. l. 12. Febrilis. l. 14. fusque. P. 31.
l. 20. Delirium, P. 32. l. 7. *Tinct. Fal.* P. 36. l. 20.
Mysicht.

R. L.

Viro Doctissimo

MED. STUDIO SO

MARTINUS WARREN

S. P. D.

ANDEM tibi (Vir Amicissime) dato scribendi otio fidem libero, & sententiam nostram de Corticis Peruviani usu & abusu, Curandique Methodum & Rationem, quam in Febribus nuper grassantibus institui, tibi fusius exponam, at ea tamen quae Epistolae convenit brevitate.

A

NEMINEM

NEMINEM in Aegris tractandis vel mediocriter versatum fugere potest, Febres hujusce & elapsi anni Versatilis esse & Incerti Genii; Corticemque Peruvianum ab illâ, qua olim polluit, sanandi vi & certitudine prorsus descivisse, atque ex liberaliori ejus usu (praesertim praematurius exhibiti) malorum mille & pessimi moris Symptomata exinde profluxisse.

MIHI (quantum potui) diligenter horum Causam exploranti visum est aliam prorsus & inusitatam, quam mihi mea suggessit ratio, tentare viam, quae sine Pulveribus, sine Haustibus *salinis*, quos (si mihi fas sit libere quae sentio effari) vix aut ne vix quidem unquam profecisse vidi; quae sine longâ istâ & numerosâ Medicamentorum farragine morbum sine Recidiva prorsus confoderet.

PRIMO itaque notandum, quod ab omnibus uti reor in confesso est, Corticem inducias potius Morbo impetrare quam eundem debellare; Materiamque febrilem, quae propelli debuerat, tanquam hostem intra moenia inclusum, nisi Corticis usus debitis intervallis

vallis repetatur, certo certius novos daturam esse Tumultus.

A Cortice ergo tanquam inertis nimis Medicina, nisi summa urgeat necessitas, prorsus abstinendum, aliamque medendi rationem instituendam censeo, quae materiam istam omnino eliminat, quaeque plus habeat *Certitudinis*, minus autem & *Fastidii* & *Morae*.

QUID autem illud efficacius praestare potest quam purgatio, quae stimulo quodam Intestinorum tunicas irritando foecum Sarcinam extrudat, Naturamque nimio oppressam pondere relevet, quâ solâ Orgasmus per id temporis desaeviens tuto sedetur, & vitiatæ Morbi Particulæ confestim e Corpore exulent? Et si quis ea quae de Purgantibus disseruit *Jo. Friend* (Vir disciplinâ omni, praesertim Medica instructissimus, cui parem aut in Aegris tractandis humaniorem aut faeliciorem non Aetas superior dedit nec dabit posterâ) Si quis quid de Febribus *Lommius*, quid *Bellini*, quid *Sydenhamus* noster scripsere, cura vel levissima evolvit, vel mente vel oculis privetur necesse est, si non persentiscat, quan-

tum in his praesertim Febribus conferat adju-
vetque lenioribus Cathartice subinde Alvum
exonerare.

NEQUE est cur me quispiam justo auda-
ciores pronunciet, eo nimirum nomine quod
Clarissimum Sydenhamum nostrae medendi ra-
tioni adstipulantem laudavisset; cum sedulo
lectori facile constabit, illum monuisse, ne
Catharsin aggrediamur, nisi Febre prorsus
depulsâ; Ex eo quod exinde ^a Morbus *altio-
res radices agat & pertinacius stationem suam
tueatur.*

^b NEQUE Catharsi, multo minus Venaesectio-
ne Subducenda est Materiae Febrilis Pars aliqua,
quo liberius Cortex suo fungatur munere, ex eo
quod promptius & certius recrudescant Pa-
roxysmi.

QUID quaeris habeo quod reponam? Est
mihi sane Religio tam eruditos Manes inqui-
rare, tam doctos Cineres polluere: neque
id est aut consuetudinis aut naturae meae:

(a) Pag. 98. Edit. 1726. Lugdun. Batav.

(b) Pag. 94.

Verumtamen excusandus fortasse videar, si vel a Rei, quae nunc agitur, Magnitudine, in qua Humani Generis Sanitas versatur, quam ex animo colere voveo, persuaderi me patiar, ut agam paulo liberius.

VERECUNDE igitur regero. Quidni autem amplissimus titubaret Sydenhamus, cum Humanum est aliquando dormire, aliquando errare?

EHEU! Fugax ergo & labilis multum suspiciendi Viri Memoria; En ipsum Catharticus Obversantem! En eundem, Febres Omnigenas Purgantium auxiliis debellantem!

(1) DE Febre Pestilentiali.] Post Diaphoresin finitam, *sequenti luce Catharticum exhibeo & hac ratione complurimis Febre hac correptis sanitatem restitui, adeo ut ne unus quidem ex eo morbo mihi desideratus sit, postquam hanc exercere inceperam.*

(2) DE Variolis] Saepenumero Observaverim reiteratam Catharsin sanguine nondum inquinato

(1) Pag. 127.

(2) Pag. 361.

Subse-

Subsequentes Variolas laudabiles & distinctas ut plurimum reddidisse.

(3) DE Novae Febris Ingressu] Saepe Aeger maxime si Juvenis aut Infans post eductum Sanguinem una Catharsi defunctus statim convalescit; Febre primo purgantis Remedii Impetu expugnata: nonnunquam vero opus est ut ad plures vices Alvus sollicitetur; Quandoque enim, licet id raro evenit, Aegro e Febre jam dicta Methodo liberato, recrudescencia materiae Febrilis post Dies aliquot Morbum postliminio reducere videtur, quem tamen Purgatio quarta vice repetita mox eliminat.

(4) DE Novae Febris Ingressu] Si quando vero Methodus Purgandi laudata Febrem non prorsus tollat, id saltem agit ut intermittere cogatur, ac proinde Peruviano Cortici, qui hic nunquam non triumphat, conficiendum tradit: cum autem Catharsis Curationi obesse nonnullis fore videatur; pro comperto adfirmo, nihil ita certo atque ita potenter Aegrum refrigerare atque Catharsin.

(5) DE Febribus Vernalibus] In Diebus Intermittentibus per triduum quatrimumve injectum Enema saepe Curationem absolvit.

(6) DE Febre Stationariâ] Vesperis applicetur Epispasticum & sequenti aurorâ Potio lenitiva praescribatur, quae ad tertiam vicem alternis Diebus repetatur, & hora Somni post Catharsin Haustus pacificus propinetur.

Ex His collatis liquido satis constat illum sibi ipsi nonnunquam discrepasse, immo prorsus contrarium fuisse, videorque mihi videre illum ipsum confitentem Reum & nostrae Mendendi rationi ex animo suffragantem — Sed ne amplius de tanto viro dicam: in viam redeo. Quempiam modo rogatum velim quid est Febris? Quid est nisi Naturae Conamen, quod quod est hostile sibi amoliri laborat? Quidni itaque cum Ipsa suis viribus deficiat, adjutricem porrigam manum; quo tendat, comiter ducam; Et si sit Impar operi ad vires ejus instaurandas & ad onus subtrahendum summâ ope enitar?

DUDUM autem & ab illo tempore hanc.

Purgationis Praxin rite celebrandam esse conjectabar; ex quo subolui Febres has Originem duxisse ex Particulis putrescentibus, & Cruditatibus quas Aeris Intemperies & Fructus autumnales in Intestinis & in Sanguine deposuerant

QUIN etiam pro certo comperi, quoties notandi Occasio obvenit multos ex Invasione Febris Ventriculi nausea & Ventris torminibus misere cruciatis, inter Curationem institutâ Catharsi vel per Os vel per Alvum Vermes in latibulis suis reconditos saepe eiecisse.

NON autem a re alienum erit, nec tibi forsan taedio, Unam vel Alteram e multis Historiam adjicere, quo clarius & plenius innotescat nostra medendi Methodus; & quo manifestius constet, ex solito tramite ipsam me Experientiam deduxisse seu potius abripuisse; cui nemo est qui non majorem Fidem adhibeat quam ullis Doctissimorum hominum disputationibus: Fieri enim potest ut vel Accuratissimus Philosophus in Causarum Investigatione aliquid omittat; cujus tamen non contemnenda

nenda sit Vis in Effectibus producendis, ita ut cum ad Experientiam ventum est, non idem Effectus sequatur, quem Ratiocinium promiserat, cum autem Effectum aliquem, positus quibusdam certis Causis nasci, his sublati non nasci, frequenti & iterata Experientiâ conspiciamus; nullus jam dubitandi Locus relinquitur. Ad Experientiam igitur provoco.

B

HISTO-

HISTORIA I^{ma}.

VIR Generosus, quadragenarius, Vino & Liquoribus spirituosus plus aequo deditus, Febre vehementi & continuâ per tres Dies laboravit, nec quicquam Medicamenti, nisi quod Aniculae suasere, sumpsit.

DIE Quarto, Rebus omnibus in deterius ruentibus, me advocari jussit Frater sibi charissimus; Hora circiter tertia postmeridiana in Auxilium veni, quo Tempore ingravescbat Stupor & per Intervalla Delirium; defecit alternatim loquendi & deglutiendi Vis, Pulsus celer, debilis & aliquando intercisus, Urina pallidissima, Musculorum Dolores, Tendinum Subsultus; Hujusmodi aliisque pessimae Indolis Symptomatis correptus jacuit.

Eco

Ego vero Emplastra suppedalia, & Epispastica solito acriora Nuchae, Brachiis & Femoribus internis quamprimum apponenda curavi, & praecepi Bolum ex Confectione Raleighhanâ additis Camphorae gr. ʒj, Superbibendo Haustum Paregoricum, qui per totam fere Noctem placidum conciliavit Somnum.

Quinto mane Mente constitit, visus est & Sibi & Amicis paululum recreari. Hora undecima matutina, Febris mirum in Modum renuata; Urina Hypostasin deposuit laudabilem; Pulsus tum Viribus valentior tum & Intervallis distinctior, & in melius omnia; nihil itaque nisi Haustum Paregoricum hora Somni repetendum praescripsi, & in Promptu esse Potionem Purgativam sequentem.

& *Tinct. Hier.* ʒjss.

Syr. Ros. Solut. ʒvj.

Spt. Lavend. C. ʒss.

M. F. Potio—

Sexto, Multo mane Rebus sic stantibus Potionem praescriptam & subinde Haustulum Seri vinosi sumendum dedi; Ad Meridiem

ter se dejecit Alvus, unde multum Emolumenti,
Vesperī Haustum Paregoricum iterum propi-
nandum jussi; ad mediam Noctem rediit Fe-
bris & recrudescebant omnia, non autem ea
qua prius Vehementia.

Septimo mane sese remisit & intermisit;
quocirca Portionem purgativam & alternis
Diebus ad tres Vices repetendam praescripsi,
quibus peractis sensim inclinavit & evanuit
Febris, & sine Recidiva optime & athleticè
convaleuit Aeger.

Et intra Dierum circiter quadraginta Spa-
tium aegros quinque, aliosque deinde, hac
ipsa Methodo tractatos incolumes evasisse Fi-
dem tibi spondeo.

HISTORIA

HISTORIA 2da.

RUSTICUS priori Vicinus, corporis Obefioris, non multo post Tempore elapso, eadem fere Symptomata persensit;

Quarto ab Invasione Curae meae mandatus fuit, & eandem pene adamussim Curationis Methodum institui, impari autem Successu, quater enim repetita est Catharsis, Febriculae tamen adhuc aliquantulum permansit & alternis Diebus rediit; ad Recidivam praecavendam in hunc Modum praecepi.

R. Pulv. Peru el. & recent. 3vj.

Rad. Rhei el.

Cort. Winteran. ā 3j.

Conf. Fracast. S M. 3jss. Syr.

Aurant.

Aurant. Q. S. M. F. Elect. Cujus sumat Q. N.
 Mosc, majoris tertiis Horis (a Paroxysmo va-
 cuis) superbibendo Haustulum Vini Rubri A-
 qua tepesfacta commixti: intra Septimanam
 pancreatice valuit.

HISTORIA

HISTORIA 3.

VIR Doctus (deglutitis licet ex suo etiam Praescripto intra Mensem Corticis 3iij) multa adhuc Febre fractus intermittente, eaque in Continuum & Hecticam vergente, me consuluit; tunc temporis Tussi, quae Phthisin minitari mihi videbatur, vexatus, ex Sinistra Pleuriticis & Colicis doloribus subinde cruciatus, Purulenta non sine Sanguine exscreavit, difficulter & raro Sedes detrusit.

CUCURBITULAS Cervici, Scapulis & Partibus adjacentibus, ut flueret Sanguis ad 3x. apponendas esse jussi; & ut

Bis repetita esset lenior Catharsis, quae quidem Tussi & Doloribus Levamen attulit maximum.

Quo

Quo facto Electuarium praedictum praecipi quarta quaque hora sumendum superbibendo Coch. iiij Apozematis sequentis.

℞ Pulv. Peru el. 3x.

Sal. Absynth. 3j. Coque

Repetitis Vicibus in Aq. font. Q. S. sub Finem Coctionis adde

Bals. Tolutan. 3ij.

Styrac. 3j.

Flor. Benzoin 3ij.

Colaturae 3xij. Adde Aq. Lumbric M. 3iiij.

Syr. Bals.

De Mecon. ā 3jss. M. F. A.

His adhibitis Remediis, post Hebdomadas duas, nihil Sanitati defuit, nisi virium Robur, quod ex Culina brevi faeliciterque instauratum fuit.

HISTORIA

HISTORIA 4ta.

VIR Rusticus, Habitus boni, Annum trigessimum circiter, in Febrem incidit intermittentem, quam vero assumptis ex Pharmacopoei Consilio Corticis 3x. brevi depulit & Sanitatem sibi promisit integram; Nulla autem adhibita Cura ad praeveniendam Morbi Revirescentiam, elapsis duabus tribusve Hebdomadis recrudescebat Febris, eaque continua & mali Moris; intra enim Dies tres Doloribus horrendis, Vigiliis pertinacibus, Spasmis, caeterorumque Symptomatum funestissimorum Satellitio stipata fuit. In Auxilium vocatus in hunc Modum praecepi.

APPOSITIS prius Emplastris Epispasticis
Nuchae & Femoribus internis

C

R. Conf.

℞ Conf. Fracast. S. M. ℥j.
 Pulv. e Chel. C. Comp. ℥ss.
 Croc. Anglic.
 Cast. Rus. ā gr. v.
 Sal. Succin.
 — C. C. ā gr. iij.
 Conf. Alkerm. q. s. M. F. Bol.

quamprimum sumend. & quarta quaque Hora
 repetend. cum Hauſtu ſequenti.

℞ Aq. Ceraſ. Nigr. ℥jss.
 Pœon. C. ℥ij.
 Syr. de Mecon. ℥ss.
 Sal. Vol. Oleof. gut. xxx. M. F. H.

℞ Emplaſt. Cephal. ℥iſs.
 Epiſpaſt.
 Galban. Colat. ā ℥ss.
 Euphorb. Camphor. Opū ā ℥ij.
 Ol. Succin. ℥ij. M. F. Emplaſt.

S. A. n°. ij plantis pedum tepide admo- vend.

His peractis, Eheu vero! nequicquam vel ad
 Dolores mitigandos, vel ad Febrem ſubdoman-
 dam proficientibus, poſt biduum ſecundâ Vice
 ad Aegrum inviſendum accerſitus, cito intel-
 lexi Morbum efferatiùs ſaevire, & in pejus
 omnia

omnia ruere. Rebus sic stantibus Medicum alterum quemcunque velint in Operam sociam invitandum efflagitavi; Incassum vero. Quid itaque faciendum? Quid Consilii capiendum? Medici pro certo neque boni neque probi est omnem Spem protinus abjicere, & instanti Periculo turpiter cedere. Ne te ergo (Vir erudite) in Rebus arduis de omnia tentando propelli Clamor & Vociferatio deterreat; levis etenim Momenti eorum Lingua procax ex Eventu omnia abjudicantium. Memento vero Diverbii non eo minus Sospitis, quo magis triti, *Experiri anceps Remedium potius quam nullum.* Apage! Omne illud Famae Detrimentum, & quae Usus probavit seu Ratio dederit, animosè experire, si qua forte sit Salutis instaurandae Via.

ADVOCATIS itaque & de Periculo monitis Amicis, Potionem Cathartica & post Horas duas Enema emolliens injiciendum praecepi, haecque Sorte non iniquâ sed & mirandâ; Mediam ante Noctem ter soluta est Alvus, uti tamen ut satis sint commoda Quietis Intervalla. Finita Operatione, Paregoricum, quem in promptu esse jusseram, cepit Haustum,

stum, qui placidissimum allexit Somnum. Ad proximam Meridiem me revisit Pharmacopæus, deque Salute Aegri Fiduciam ipsius temere jactitavit, ex eo quod Symptomatis omnibus periculosioribus immunis manifestum remisit & intermisit Febris. Quocirca *Electuarium Peruvianum* solito More sumendum & *Catharsin* tertiis Diebus repetendam mandavi. Formulas vero praescribendi mihi solennes ad Nauseam usque non recenseo. Hisce vero & omnibus absque aliis Adminiculis Vires Aegro instaurantur, intraque Dierum plus minus duodecim Spatium perfecte convaluit. An vero Corticis Peruviani Usui, an repetitae Purgationi, an vero utrisque mutuo conspirantibus sit referenda Sanitas, quem penes est, dijudicet.

HISTORIA

HISTORIA 5ta.

AD Infantulam sex fere Mensium, iniquâ & dura Lege subnatam (quippe cujus Matrem Utero gravem Febre intermittente afflictam curaveram) me accersivit Nutrix, retulitque se observasse eam Aestu & Convulsionibus periodice corripi, & ex iisdem tunc temporis correptam tantum non mortuam esse — Ad Meridiem primo invisi & in hunc Modum praescriptum est;

UT Infantula quamprimum in Aquâ & Lacte commixtis & tepefactis ad Horae quadrantem immergeretur; Dein ut admotis Venis temporalibus Hirudinibus flueret Sanguis ad ʒij. His peractis manifestum & mirum in Modum recreata ad Somnum se composuit; Mane proximo Rhej gr. iiij. sumenda dedi, quae Alvum debito strictiorem bis terve deposuere.

posuere; per totum Diem parum vel nihil Aestus observavimus. Sed ne Reditus tam tenerae Aetatis Infantulam in vitae Discrimen conjiceret, ad praecavendum sic progressum est.

℞ Pulv. Peru ʒj.

Cort. Granat. ʒss. coque in

Aq. font. q. S. ad Colaturae ʒiiij &

Adde Conf. Fracast. ʒj. M.

F. Enema bis in Die mane & vesp̄i (a in dextrum latus decumbenti) leniter injiciendum & ad sex Vices repetendum.

℞ Pulv. Peru ʒss. Terebinth. q f. F.

Emplastra Carpis & Suris tepide applicanda & alternis Diebus renovanda—Hac Methodo intra Septimanam bene se habuit.

PRAEDICTIS subjungam Observationem nostris Geminam, quam mihi nuper, cum de hac curandi Methodo cum eo Sermonem habui, communicavit Vir in Arte Chirurgicâ peritissimus.

(a) N. B. Cautionem in Clysteribus adhibendis apprime necessariam, Rationis ignarus consulat *Hildan. Observ. Chir.* 77. Cent. 1.

FOEMI-

FOEMINAE cujusdam Febre tertiana laborantis Curam habuit, cui Corticem ad ℥iiij. sumendum dedit; iniquis tamen (proh Dolor!) Auspiciis, Febris enim Paroxysmus eadem Facie, eodem Calore, & iisdem omnibus Symptomatis ad easdem Periodos revertebatur. Incertus quid agat, tandem Unciam quintam deglutientiam dedit, quae quidem ultra illius Spem & Opinionem, sed in Aegri Commodum & Salutem decies & amplius Ventrem deiecit; Ex quo sensim decrevit & intra Septimanam ex Integro discessit Febris.

DE cujus quidem Facti Veritate Hominiſque Fide nullus dubito; praeterea quod meus Usus saepe docuit, palam eloqui ac etiam propugnare non verebor. Tantum abest ut Cortex vel Damni vel Inefficaciae merito incusetur, ex eo quod primis ab assumptis Dosis superveniat interdum Diarrhaea, ut post Fluxum cohibitum ex mediocri & minori, quam solet, Quantitate Curatio exinde saepe, ne dicam semper, reddatur faciliior & certior.

SED ut eo Revertar unde digressus sum data Febris Remissione, immo etiam urgente Febre

Febre, ubi diutius inhaeserit nec integra aliqua intervenerit Crisis, *Potionis Catharticae* plus minus pro Ratione Aetatis vel Idiosyncrasiae & alternis diebus ad duas vel tres Vices cum Haustu Paregorico repetendum praescribo: Et hac sola Methodo Res aegri magis magisque indies in Tuto collocabitur; seu saltem Medico praebebit Ansam, qua Opportunius & certius Corticis Usu Morbum feriat & confodiat.

Et quisnam est obsecro qui Medicinam vel primis labris gustasse prae se fert, cui non in proclivi est hujusce Praxeos Rationem reddere?

QUISNAM, qui in Arte Anatomicâ vel minimum versatus (cujus qui ignarus est in Morbis quibuscunque curandis dubio errat Tramite & Filo incerto ducitur) qui Intestinarum & Glandularum Situm, Fabricam & Usus vel parum novit, non facile perspiciet Catharticus non modo Ventriculum Cruditatibus expurgari; Ductus Biliofos & Pancreaticos ad Chylum rite elaborandum necessarios referari; Renum, Ureterum, & Vesicae Vias mundari; Intestina tam crassa quam tenuia Stercore ob-
sita

fit bene liberari; non tantum Ora Lacteo-
rum Saburra obliterata aperiri, Glandulas Pey-
erianas & Lymphaticas omnes a Crassis &
Glutinosi Humoribus, quibus saepe Obstrui
solent, abstergi; non modo primas purgari
Vias, crudaeque Materiae Redundantiam mi-
nui: Sed & ipsas Medicamenti Particulas in
Sanguinem sese insinuare & exinde Lentos at-
tenuari, Viscidos incidi Humores, ita ut libe-
rior sit intra Vasa Circuitus, & si quid super-
fluum sit per Cutim diffluat; si quid in Ar-
teriolis haeserit in Venas trajici queat. Viis
omnibus & Canalibus reclusis & expurgatis
ut consueti Spiritibus & Sanguini meabiles
pateant Aditus & ut utrisque sua firme in-
stauretur Crasis.

SED ad Praxin revertamur. Diactam quod
spectat & Regimen paucis dicendum; non
enim opus est ut vel a Potu vel Cibo cohibe-
atur Aeger; vescatur autem Eduliis Eupeptis
& Euchymis & singulis Partibus Vino quoli-
bet modice utatur; temperet vero sibi ab
Uso Olerum & Fructuum qualiumcunque &
Liquorum frigidorum; caveatque ne audaci-
ter se Aurae committat, nec prius Sanguis
D quam

quam pristinas Vires de novo receperit, ne frigidioris Aeris Accessu malum recrudescat.

NON possum autem me continere, quin hic te moneam, quam inanem & perniciosam Operam navant ii, qui Febricitantes more malo immo pessimo Jure vel Injuriâ lecto protinus addicunt, & Anicularum instar, Sudoribus quoquo modo extorquendis, summâ Ope incumbunt: cum ab ipso hoc importuno Molimine, tantum abest ut minuat Febris, ut quae vel sponte sua evanuisset forsan vel faeliciter sese remisisset, Mutata sua Indole & Genio in continuam vel malignam migret: Ex ipso enim lecti Calore & Medicamentis justo calidioribus rapidior fit Sanguinis Circuitus, & proinde Aestus & Spirituum Agitatio magis intenduntur, nec sedari possunt nisi Aeger e Lectulo eximatur; Morbus enim Fraeno potius quam Calcaribus indiget. Vides itaque (Vir Colendissime) *Curationis* Exitum ab ea Ratione quâ in ipso Limine & primis Morbi Diebus Aeger tractetur summopere pendere.

QUIN & inter Monita Verbum adjiciam, in Febris praecipue tractandis, ad Therapeiam
rite.

rite instituendam accurate distinguendum est Medico, quatenus sit Aegroti Idiosyncrasia, quatenus Sanguinis Temperies & intima Morbi Indoles.

VARIAM enim (uti cuius Anatomico patet) in diversis Mutationem subit Sanguis: Modo adeo tenuis & nullius fere Firmitatis est, ut Mictum Sanguineum, Dysenteriam, Petechias, aliaque ejus Generis Symptomata inducat; modo crassus adeo & pinguis, ut eliminatis omnibus Particulis Serosis inspissetur & in Solidum exsiccet, ac proinde invehat Fauces & Linguae Asperitatem, Sitim inexplebilem, Anginam, Anthraces &c. Satis ut opinor tenes quam ex his inter se plane discrepantibus oriuntur Indicationes longe sibi invicem diversae; absit vero Verbis Invidia, si *Mediocris* immo *Magni* Nominis Medicos in hac Re, non semel sed saepius graviter errasse affirmem.

DOLENDUM est sane tam paucos extitisse, qui accuratâ in judicando Facilitate, erudita in Symptomatis internoscendis Subtilitate, peracri in Pulsibus & in Urinis Acumine

gaudeant: Haec vere sunt ab ipsis Incunabulis gratuita Naturae Dona, non improbi Laboris, quantumcunque enim Studii accesserit, Medicus non evades, nisi una cum Doctrinâ Vim habeas insitam, nisi & quodammodo Medicus nascaris; etenim si dare Vitam, proprium Dei Munus est, certe datam tueri & jam oppressam pene restaurare aut fugientem retinere Divinae Potestati proximum fateamur oportet. Est enim Ars Medica a Natura tibi credita, non a te inventa, quam accepisti, non quam excogitasti. Tu itaque (Vir eximie) quam a Natura nactus es, Spartam orna, easque Ingenii Dotes locupleta, quae quantum ego Opinione auguror, Decus tibi honestum intaminatamque Gloriam conciliaturae sint. Sed de his satis & fortasse nimis multa.

REDEAMUS itaque unde defleximus & de Corticis *Periculo, Incertitudine, & Insalubritate*, ulteriùs pergamus, omnemque Rem ita Oculis subjiciamus, ut quae vera sit medendi Methodus & Ratio satis superque evinci possit.

VERUM enimvero (nec diffiteor) *Periculum* non tam ex ipso Cortice natum esse videtur

detur, quam ex eo quod perperam admini-
 stretur, quod minus opportune Aegro inge-
 ratur; si quidem vel urgente Paroxysmo, vel
 paulo ante Accessum, vel data tantum Remif-
 sione deglutiatur, saepissime efficit quo minus
 Materia morbifica ipsâ Naturae Methodo pos-
 sit exterminari, quae proinde praeter fas in-
 clusa Aegrum in summum Vitae Discrimen
 conjicit; Sanguis enim fervidior, magisque
 ebulliens in superiora male Impetum facit,
 Spiritus accendit & in Furias agit. Et ex hac
 Materiae Febrili Metastasi in Cerebrum de-
 repente facta, perturbata est totius Corporis
 Oeconomia, omnibusque usque deque versis
 non modo tristissima omnium Facies ultra
 consuetum Morbi Morem inducitur, sed &
 Morbus jam a seipso alius Symptomatis sti-
 patur Anomalis.

HISTORIA

HISTORIA.

VIR bonae Stirpis triginta circiter Annos natus, Artuum, Dorsi, & Capitis doloribus, Ventriculi Nausea & Vomitione frequenti, Aestu vehementissimo correptus jacuit. Vesperi Emericen propinandam dedit Pharmacopola non indoctus, & Nuchae & Brachiis Emplastra Epispastica applicuit & Hora Somni Haustum Paregoricum exhibuit.

Die *Secundo*, Foelicius fere omnia cecidere.

Tertio, Potionem Purgativam & finitâ Operatione Haustum Paregoricum sumendum dedit.

HUCUSQUE recte quidem, rectius vero si vel eandem institisset Viam, vel si in alteram

ram non nisi cunctanter & tardo Pede transisset.

Quarto, Summo mane (Aegro se melius habenti) Corticis Peruviani ℥ij. cum Decocti ejusdem coch iiij. & secunda quaque Hora repetenda fuasit. Proh autem ex Improviso mutatam rerum omnium Faciem! Vespero ad Horam circiter septimam rediit Cephalalgia & Calor excanduit; Urina prius turbida subito pallida, nec quiequam in ea subsedit.

PULSUS debilis, celer, & non aequis Intervallis motus; ad mediam Noctem aliena Mente locutus est & ante mane totus obstupuit; Rebus sic stantibus, *Quinto*, Emplastra Epispastica Femoribus & Suris internis sedulo apposuit Pharmacopola; his vero nihil respondentibus nec ut ipsi videbatur responsuris, quid faciat, quo se vertat nescius, *Septimo* me in Operam subsidiariam invitabat. Quo tempore urgebat Stupor & per vices Delirium eousque aliquando processit Furor, ut insanum jura- veris, neminem vel Amicorum cognovit, Lecti Fimbrias & Floccos vellicavit, omnibus adstantibus de eo prorsus actum esse ejulantibus in hunc Modum praecepi.

CABILLI

CAPITI raso **Emplastrum Epispasticum**
 & plantis Suppedalia apponenda iussi, &
 ut admotis intra Scapulas Cucurbitulis fluere
 Sanguis (si commode fieri possit) ad zviij .
 & ad Interna

Octavo & *Tinct. Hier.* zjss .

Falap. zij .

Syr. e Rham. C. 3vj . *Spt. Lavend.* 3j .

M. F. Potio, partitis vicibus exhibenda donec
 Venter semel solvatur.

(NOTATU dignum est (Vir. erudite) ad Ca-
 tharsin rite instituendam, Medicum scire o-
 portere, utrum Aeger facilius an aegrius Me-
 dicamentis cedat; Taliter enim Catharsi ce-
 lebrata ne quid Aegri Idiosyncrasia Detrimenti
 capiat, satis cautum est) post Horas tres ter
 quaterve se detrusit Alvus, eoque nescio, a
 quo tempore manifestum remisit Mentis Error
 & brevi cessavit. *Nono* nil Medicamenti ce-
 pit, sed optabilius omnia.

Decimo, Potionem leniorem praescripsi cum
 Haustu Paregorico h. S. sumendo & intra Dies
viiij. bis repetita Catharsi, rejectis omnibus
 aliis

aliis Remediis convaluit, Viresque pristinas brevi obtinuit.

POSSUM equidem alios huic similes Casus tibi enarrare, sed hunc solum abunde sufficere arbitror, ad evincendum illud summopere cavendum esse, ne Cortex praemature nimis exhibeatur, nec prius Morbus se quam suo Marte parum protriverit; *nisi nimia aegri Debilitas exigat.*

SED in nulla quam in hac Re magis spectatur Medici Acumen; nemo Medicus vere dici meretur, nisi Pulsuum sagacissimus & Iudicio subactio praeditus, nisi qui dubias saepe & fallaces Morborum Notas rite intelligat, quique Remissiones ab Intermissionibus rite & adamussim dignoscat, & urgente Necessitate ex labefactatis Aegri viribus, quâ Methodo quibusque Cautelis vel in Remissionibus Cortex exhibendus sit, rite novit; ex levissimo enim Errore Febris effertior, Domituque obstinatio efficitur, tandemque uti non raro accidit ipsa Arte redditur immedicabilis.

E

CAUTUS

CAUTUS itaque semper sis in Medicamentis omni Morbo adhibendis, ne in Allucinationem incidas & aberres ab illo Scopo in quem collimat Natura; Artis enim est Naturae adesse non obstare, ejusque Ductum non praecipitare sed sequi.

DE Corticis in Febris nuper grassantibus *Incertitudine* Verbis parum Opus est; Cujusvis enim est in Medicinâ *Operarii* notare, has pro More & ut olim Cortici non cessasse, sed ad incredibilem pene Quantitatem repetitum parum vel nihil profecisse.

AN vero ejus *Inefficaciae* an *corrupti* & *adulterini* passim venditi Vitio vertatur necne, nunc Temporis non est dijudicandi.

Eousque quidem nunc Dierum processit quorundam Astutia, ut Corticem (nescio quem) *Fuco imbutum* pro Peruviano incautis obtrudant; Eousque etiam Impudentiae ventum est, ut vel ipsis aperte fatentibus duplicem habeant Officinam, *veram* alteram & alteram *adulterinam*.

ENIXE

ENIXE vero optandum esset, quippe quod & Artis Honori & Reipublicae Saluti cederet, ut non tantum Pharmacopolae, sed ut Medici qui Ruri Medicinam colunt, in hujusmodi Fraudibus aperiendis & retegendis, in Pharmacis Visu, Tactu, Odore, Sapore, & praesertim omnium *Lance Hydrostatica* rite dignoscendis diligentiores praestarent Operam. Sed ne fidis sim Offendiculo Amicis, me reprimō & revertor.

UT ut sit, pro certo habeatur, lubricam esse atque Aleae plenam per Corticem Curationem; Quamplurimos enim repetito licet hebdomatim per Annum & amplius Cortice Tertianae vel Quartanae Febri succubuisse, tandemque vel tabidos Mortem obiisse, vel miseram adhuc Vitam trahere. Non paucos vero Curae nostrae mandatos, sanctissimè adfirmo, ab ipsis Fati Faucibus ereptos sospites evasisse & incolumes; & sequenti Methodo.

DATIS bis terve *Cathartics* iisque (si tulerit Aetas & Crasis) valentioribus; ad Reditus praecavendos in hunc vel similem Modum progressum est.

E 2

& Pulv.

(36)

℞ Pulv. Peru. ℥. 3x.
Rad. Rhei ʒij.
Pulv. Cinnam ʒij.

Conf. Fracass SM. ʒij. Syr. e Cort. Aurant.
q. s. M. F. Elect.

Cujus capt. Q. N. M. tertiis Horis (data A-
pyrexia) superbibendo Coch. iij. sequentis
Apozematis.

℞ Cort. Peru. ʒjss.

Sal. Tart. ʒj. Coque repetitis

Vicibus in Aq. font. q. s. ad Colaturae ʒij.
quam adhuc bullientem affunde super

Rad. Gent. Zedoar. Cassia a ʒjss.

Coccin. Croc. a ʒj. Cort. Aurant. Winteran. a ʒiij.
& cum refrixerit, Colaturae adde

Aq. Cinnam. fort.

Vin. Chalyb. a ʒiij. M.

℞ Elix. Propriet. Helmont. ʒvj.

Vitriol. ʒij.

Tinct. Mart. Mynch. ʒij. M. & Capt.

Cochl. parvulum in Haustulo Vini albi bis in
Die, & subinde si visum fuerit.

N E C est cur quenquam subiret mirari me
Rhabarbarum admiscere. Ex Ratione quidem
&

& Experientia crebra mihi constitit Corticem in Febre expugnanda certiore & efficaciore exinde reddi.

Sed ne inhonesto Silentio quae vera sunt, dissimulem, dum apud Medicos Parisienses celeberrimos annis abhinc quatuor versatus, non levi Admiratione observavi, eos decoctis suis Peruvianis Mannam saepe adjecisse; Quantum vero Rhabarbari Usus in his Casibus Mannae praefendus sit, quisnam est qui non fatebitur?

Ad Insalubritatem pergamus, quod non ideo dictum velim (Vir orate) ut intelligas me Corticem prorsus damnaturum, sed ut inter & post ejus Usum debitae Evacuationes rite celebrentur.

VIDES (nam ubique fere est videre) Febres intermittentes, cum Chronicae evadunt, Viam sternere ad Morbos quamplurimos & curatu difficillimos & post liberum Corticis Usum Aegros variis & inter se diversis tentatos esse Modis.

HIS.

HIS nempe Crura & Ventrem Hydropicè intumescere; Illis Tonsillarum & Partium aliarum Dolores, Inflammationes, Abscessus, Gangrenas, immo Ossium Sphacelos; Cephalalgiam, Cardialgiam, Phthisin, Icterus, Rheumatismum; Infantibus Rachitiden; Senibus Diabetem; Foeminis Maniae Speciem; Puerperis nulla non mala accidere.

UNDE vero haec omnia, haec varia & inter se longe diversa? Uni & eidem Causae accepta ferri certus tibi spondeo, (*viz.*) Purgationi vel non omnino vel non rite institutae; Atque eadem est utrobique Curationis Ratio; totius equidem Rei Cardo in evacuantibus & deobstruentibus, in Sanguine & Visceribus corroborandis & firmandis integre & omnino vertitur.

SED vide obsecro unde omnis hic Error Ortum traxerit, reformidant nimirum Vulgus Medicorum, ne instituta Purgatione redeat Febris. Apage vanus ille & insulsus Timor! Si cum aliis rite intercalatis Purgationibus & Diebus a Catharsi vacuis ad Recidivam praecavendam apta & in Ordine exhibeantur Remedia.

dia. Esto vero; quid si postliminio rediret? Annon plus imminet Periculi ab inclusis hic illic depositis Materiae venenosae Reliquiis, quam ab ipsis Febris Paroxyſmis bis terve redeuntibus. Scire vellem quas ob Rationes, depulſis quibus Febribus cunque malignis & inflammatoriis, purgantia praecipiant omnes omnium Gentium Medici, niſi quod quicquid reliquum ſit Materiae exterminare voluerint; Quidni ea de Cauſa, eodem Conſilio in intermittentibus eandem Curationis inſtituam Methodum?

ANNE Gratiae obſecro Medico iſti ſint habendae, qui Febris Paroxyſmos tantum depulſaverit & repullulantem malorum Hydram adhuc domandam reliquerit: qui ab uno Aegrum redemptum mille aliis Hoſtibus inclementioribus vexandum tradiderit? Annon fatius & levius eſſet ſub ipſa Febre *aegrotasse*, quam ea Lege atque Omine *ſanari*?

SAEPISSIME vero mihi Riſum commovit & Bilem iſta Medicaſtrorum Ignorantia; qui in praediſtis Caſibus Aegros tanquam Morbis genuinis laborantes tractant, cum re-
vera.

vera non sint Morbi, sed Symptomata, sed Febris male tractatae Reliquiae & inclusae Putredinis Indicia.

Et si quis paululum animadvertat quoties tota Supellex Medica ab istis nequam *Agyrtis* importune & praepostere adhibeatur; quam multa eaque, proh Ignorantiam! pugnancia ad nauseam usque ingerantur Remedia, quibus officiose necant; agnoscat lubens mercenarios hosce Homunciones in aucupanda Gloriola, in Quaestu parando totos esse: Farebitur multum iis debere *Pharmacopolas*, nihil interim *Aegrotos*.

Te vero rectius (Vir erudite) cui Cordi est ut Medicina in Sedem Honoris & Dignitatis, quam ab antiquo obtinuit, reponatur, talem Te gessurum auguror, qualem nec Gloriolae popularis Captatio, nec dulcis Odor Lucri ab Officio abducatur. Maeste Interim hoc Animo, & Aesculapio lita ut caepisti. Praesta Te fidum Medicum Hominemque humani nihil a te alienum putantem. Aequa semper & hilari Animi Indole & gratuitam egenis ac lucrosam locupletibus Medicinam para,

ra, ut Morbo captus non tantum *Cito, Fucunde*, & qua fieri potest *Certitudine* ad Sanitatem restituatur, verum etiam ut se redimat quam queat *Minimo*.

SED e Diverticulo in Viam & ad nostram Curationis Methodum.

MENSE Septembris proxime elapso Viros tres post Febrem intermittentem & a Cortice depulsam, quibus *Cephalalgia Periodica, Dolores Rheumatici, Venter Hydropicus, Facies IctERICA*, eadem fere Methodo tractavi & intra Mensem sanos dimisi; quibus in hunc Modum praescriptum fuerat: Catharsin leniorem bis in Septimana celebrandam esse, Diebus vero a Purgatione liberis

℞ *Cons. Aurant.*

Pulv. Peru. ā 3vj.

Cinnab. Antimon. 3iij.

Antehest. Poterii 3ij

Zinzib. Nuc. Mosch. in India Cond. ā 3j.

Syr. Aurant. q. s. M. F. El..

Cujus capt. ℞. N. M. ter in Die, H. med. superbibendo *Coch. iiij. Infus. sequentis.*

F

℞ *Cons.*

℞ *Cort. Peru.* 3x.

Rad. Rhei.

Helleb. Nigr. ā 3iij.

Sal. Absynth. 3j.

Cinnam. Mac. N. Mosch. Caryophyl. ā 3℥s.

contundantur simul in Pulverem crassum & infundantur Vase clauso in B. Arenae per Dies tres in ℥iij. Vini Montani; Per Subsidentiam depuretur Liqueor a Foecibus & filtretur.

QUINETIAM quo magis in tuto collocaretur Aeger, ad ipsas Materiae febrilis Reliquias averruncandas & radicitus extirpandas, vel in Brachiorum vel Crurum alterutro Fontanelam incidendam esse iussi.

QUID amplius, nisi ut Curationi Coronidem imponam & Infirmitati Virium subveniam? Caeteris vero omnibus aliis Remediis quae ad Sanguinem exaltandum, Spiritus refo-cillandos & Firmitatem Partibus conciliandam faciunt, (uti crebrior Experientia edocuit) facile Palmam praeripit *Vinum Viperinum* quod est huiusmodi;

℞ *Vipe-*

℞ *Viperas Foemellas viv.* N°. x.

Limatur. Chalyb. ℥ij.

Succ. Aurant. N°. vj.

Nuc. Mosch. Cinnam. ā ʒjss.

Vin. Hispan. ℔x. Digere in B. A. per
Dies xij, & filtrati Liqueoris Capt. ℥ij. bis
terve in Die.

DE *Phthisi* vero (Vir dignissime) sine ex-
orem te mihi hanc Veniam paucula subnect-
endi, nec sane diversus abeo, utpote te minime
latet, quam plurimos Febre intermittente vex-
atos in funestam delabi Tabem. Nec sane mi-
rum videatur, si, ex ipsa Morbi Indole, ejus-
que iterata & frequenti Recrudescencia, si ex
efficacium Medicamentorum tempestive ex-
hibitorum Neglectu, Calor tandem Hecticus
accenderetur & continuus evaderet; si cum
tenera adeo sit Pulmonum Structura, eorum-
que Parenchyma vesiculosum adeo & spongi-
osum ac proinde Humorū malignorum prae-
caeteris susceptivum, Materia febrilis in iis de-
posita, Tumores, malique Moris Ulcera tan-
demque Phthisin induceret. Nec minus a-
nimadvertendum est hujusmodi Aegris Mor-
bum hunc lethalem fore ne ullam quidem infi-

dere Suspicionem, sed (de more multorum) vel prorsus negligere, vel, quod eo redit, quibusvis infimis *Sciolis* curandum tradere, quo fit ut non raro Diathesin inflammatoriam & venenatam Sanguini & Humoribus concilient, vel ob stupendam eorum Inscitiam pretiosissimi Salutis instaurandae Temporis Dispendium faciunt, Aesculapii Ope vix tandem petitâ, usque dum *Theologum* potius de Animae Salute, quam de Corporis Sanitate *Medicum* consulere conveniat.

HISTORIA

HISTORIA.

AGRICOLA quinquagenarius, Corporis crassi, in Laboribus exercitus, ad sesquiannum fere Febre laboravit intermittente, a qua iterum iterumque ex Usu Corticis repetito pro hac Vice liberatus, incertis tamen Intervallis adhuc recurrente, Medicaminum Palato minus adblandientium pertaesus & Crumenae forsan (*jam satis emunctae*) parcus, nullam Opem vel a Medico vel ab ipso Pharmacopaeo impetrandi tenax, praestolans Veris appropinquantis Adventum, speransque Hostem Sponte suâ tunc Temporis discessurum. Eheu vero! Intra Mensem fractis & attritis viribus Propositi inconsulti suppaenituit, at in pejus omnibus tendentibus ex Amicorum Suasu ipse fere invitatus me consultum adiit. Quo Tempore

Tempore *Pulsus* incitatus & debilis, *Sitis* avida, *Appetitus* in totum prostratus, *Dyspnoea*, *Tussis* continua, *Vigiliae* pertinaces, *Sudores* multi & colliquativi, *Facies Hippocratica*, *totumque Corpus attenuatum*. Investiganti mihi sedulo, quomodo se habuerat Aeger proxime elapsis sex septemve Mensibus, illico persuasum fuit, hanc Phthisin esse veram prioris *Proteoformis* Morbi Sobolem; rejectis ideo Pectoralibus, Antehecticis, Antiphthisicis aliisque omnibus cujuscunque Nominis Remediis, totam Curationem repetitis Catharticis & Electuariis & Decoctis Peruvianis (Pag. 13. & 16. & 36. praescriptis) committendam & absolvendam statui; Quo facto nullus dubitarem, quin detracto Fomite, Flamma Hectica Sponte extincta foret una cum tota Phthiseos Symptomatum Turma. Nec quid me fefellit Spes & Fiducia, intra Mensem enim Catharsi licet Hebdomadatim bis repetita mirum in Modum refocillabantur Vires; *Tussis* rarior, *Respiratio* liberalior, *Somnus* placidior, *Pulsus* ad Normam magis compositus, *Vultus* vegetior, *Sitis*, *Orexis*, & *Perspiratio* fere Naturalis, mutatis in melius omnibus, Catharsin semel tantum in Septimana repetendam, Diebus vero ab

ab eâ vacuïs, bis in Die *H. med. Coch.* iiij. *Infus.* Alterativæ (Pag. 42. præscript) exhibenda, & Fontanellam duorum triumve Pisorum capacem incidendam imperavi. Tribus circiter elapsis Hebdomadis a Symptomate quocunque molesto prorsus liberatus integre revalescebat, ac si nunquam decubuiſſet.

ALIORUM equidem (Vir erudite) sub iisdem fere Symptomatis nuper decumbentium, qui ab ipsis Fati Faucibus erepti, hac ipsâ Methodo evasere, & ad hunc usque Diem solitis suis funguntur Muniis, Historias speciatim recensere longum esset & supervacaneum.

SED quid audio? Quid objicis? *Nova hæc & incomperta* est & non medendi Methodus *vulgata*; *Inaudita* est, *ante, inter & post* Corticis Usus Purgatio. Malleſne ergo (ut *Massarias*) cum *Galeno* errare quam cum Recentioribus vera sentire? Morem mihi obtendis; Renuo, nullius enim cujuscunque Magistri in Verba juro; Præcedaneum sequi Pecudum est, non Hominum. Sed si tantum apud te valeat Medicinæ *Procerum* Autoritas;

ADEAS

ADEAS Sydenhamum, qui unus instar omnium de Febribus scripsit, a quo tibi manifestum constabit, illum ipsum eandem quam nos medendi Methodum Instituisse.

(a) TUM ex Laudabilis in Urina Separationis Signis tum etiam ex manifesta omnium Symptomatum Remissione, percipio tempestivum esse Potionem Purgantem exhibere, quae Sedimentum e praegressa Fermentatione hic illic depositum subducat; quod nisi tempestive factum fuerit, Periculum est ne in Sanguinis Massam remigret, ejusdemque Febris recidivam conciliet; vel etiam sua in Partibus Naturalibus, ad quas amandatum fuit, Mora, in Mineram tenacium deinceps in Corpore maiorum feracem abeat.—Et sane is non multum a Veritatis Scopo aberraverit qui affirmaret ab hoc Capite (purgandi scilicet post Febres Autumnales Omissione) plurimum Morborum Colluviem quam ab illo alio quo demum cunque Causarum Fonte dependere.

(b) SUBLATO Morbo aeger sedulo purgandus est: incredibile enim dictu, quanta Morborum Vis ex Purgationis Defectu post Febres Autumnales subnascat; Miror autem hoc a Medicis

(a) Pag. 64, 65.

(b) Pag. 97.

minus

minus caveri minus & admoneri. — Omissa enim Purgatione certo praedicere potui, Morbum aliquem periculosum postea adoriturum, de quo illi nondum somniaverunt.

(a) DE Feb. Intermittentibus. Mense post Morbum depulsum effluxo, Potionem aliquam ex Lenitivis vulgaribus praescribo, atque eandem semel in Septimana ad Menses duos tresve subsequentes repetendam impero; addito etiam singulis Vicibus Haustulo aliquo Paregorico Hora Somni assumendo finita Catharsis Operatione.

(b) DE Rheumatismo] Illi qui longum & repetitum Corticis Peruviani Usus experti sunt Rheumatismo Scorbutico sunt obnoxii.

Ex hisce Luce clarius constat, illum ipsum vel Corticis Insalubritatem indigitasse, seu saltem post ejus Usus Cathartici Alvi subinde ejiciendae Necessitatem plane indicasse.

SED quo de hac Re certiore te faciam Consulas Baglivium, Medicum vere magnum, qui pleno Ore totidemque Verbis Corticem

(a) Pag. 98.

(b) Pag. 278.

G

incusat

incusat Obstructionum Mesaraicarum incurabilium & Februm Hecticarum, nisi Corpus & Remedia Ordine dato rite praeparentur.

DE Fibra (a) Motrice] *Faelicem Aegrum, qui inciderit in Medicum Febres Morbosque Mesenterii bene curantem: Tyrones mei, non Testaceis, non pessimo sane ac pestifero Chinae Chinae Abusu—non &c.— eas curabitis, sed solida nimium intenta laxando, nimium laxata intendendo, liquida nimium concreta solvendo ac per Intervals purgando, intus & extra varia Remedia adhibendo: Qui haec bene noverit bene curare noverit.*

DE Fibra (b) Motrice] *In Pueris & opipare viventibus maxime desinebant in Hecticam, praesertim si praescribatur damnabilis Usus Chinae Chinae.*

DE Praxi (c) Medica] *China China est Remedium Herculeum in Curatione intermittentium, dummodo tamen non detur, si aderit Suspicio Inflammationis alicujus Visceris—nam in talibus*

(a) Baglivi. Pag. 103. Edit. Ultrajecti. 1703.

(b) ——— Pag. 148.

(c) ——— Pag. 163, Edit. Lugdun. Batav. 1700.

Cafibus non tollit sed auget Febrem, omnemque morbosam Materiam in affectum Locum deponendo ac figendo, Inflammationes lethales ac demum Gangrenam producit.

UTILIS est in intermittentibus, dummodo tamen non praescribatur in Principio earundem, crudis adhuc existentibus Humoribus, interdum namque Febrem non tollit, & si tollit, paucis Diebus interpositis denuo redintegrat; Et quod his pejus est, novos Morbos frequenter producit, Asthmata, Hydropes, Dysenterias. Rheumatismum, Suppressionem Evacuationum consuetarum, &c.

ALIOS etiam proferre possim sed in his enumerandis & transcribendis ulterius immorari nec vacat nec lubet.

PRAEDICTIS vero Verbum tantum addam, quo Testes in hac Re quam maxime idoneos appello, (viz.) *Artis Chirurgicae* peritos quos quidem insalutatos praeterire Nefas esset, quos (Vir erudite) utpote ad humanae Salutis Conservationem pene dixerim utilissimos, quorumque *Munus* eximium ut summo Honore & Amore indefinenter prosequaris, te sedulus moneo, quorum etiam ex *Consuetudine*,

Monitis & Observationibus saluberrimis te Pen-
num proprium locupletaturum certus tibi pol-
liceor.

Hos inquam rogatos velim, quot &
quantas quamque funestas nuperrime Tra-
goedias egit Febris; quot exinde ortae sint In-
flammationes, Abscessus, Gangrenae, Sphaceli-
que Tractatu difficillimi. Quisnam vero est
qui non credat, his omnibus Purgationes rite
inter Corticis Usus intercalatas vel occurrisse;
vel Curationem leviolem effecisse.

Quo vero lucidius, quae dixi, pateant om-
nia, liceat mihi Morbi Cursum paucis prae-
monstrare; Prima ab ejus Invasione, id Nego-
tii impendit Natura, ut Canales obstructos a-
periat, & meabiles efficiat, Humores diluat,
attenuet & fluidos reddat, quo facilius Ope Su-
doris Particulae sibi inimicae ejicerentur. Quo
Tempore & dum id struit & molitur, con-
flatâ Seditione & perturbato Sanguinis Statu
Febris ut accedat, necesse est; Unde forsan
releatis Obstructionibus, & Humoribus ra-
refactis tum facilius fit per Poros Secretio;
tum Velocitate aucta etiam uberius; nec
quid

quid Opus est viso aut cauto ad Curationem absolvendam, nisi ut *Solidis Partibus* Tonum suum & Vim elasticam reddamus. Cum vero subacta Natura vel ex Humorum Visciditate vel Meatibus cuticularibus nimium Fœculentiis obstipatis, Materiam sibi noxiam exterminare nequeat, ut prius in *Fluidis* ita deinceps in *Solidis* id quod superest Tragoediae peragitur. Et sicuti Natura aliae ignara est Methodi morbificam in Sanguine Materiam despumandi, nisi allecta sit Febris; ita etiam Massam carneam, nisi facto Apostemate, omni extraneo subducendi est nescia. Succedunt itaque Pus & Vomica, quo facto fieri non potest, quin aliquid ex illa Apostematis Coluvie in Massam Sanguinis per Venas circulari Motu reducti resorbeatur, sin vero Sanies ista ex Apostematis sentina profecta, nimia Copia Sanguini ingeratur, non tantum Febrem accersit, cui Aegri vires sunt impares, sed continuo Diluvio omnem ejus Massam Putredine inquinat, donec tandem & a Febre & Veneno intus delitescente diutius attritus & laceffitus, Gangrena tandem horrenda Sphaceloque exesus ab Habitu Corporis, velut e perenni Fonte scaturienti, de vivis tollatur Aeger.

SED

SEd ut Epistolae sit Modus, in his & huiusmodi Febribus praesens ab *evacuantibus* Subsidium est & Auxilium; ea autem evacuandi Via quae per Alvum fit, non modo *tutius* sed & *jucundius* a Mortis Discrimine liberat, longamque etiam Malorum Congeriem, quae succrescere solet, quibuscumque aliis Remediis *Faelicius* & *certius* dimovebit.

Si quae vero supra memorata vel *Imi* vel *Superioris* Ordinis Medicis non arrideant, nobis nil refert; sciant enim & meminerint in promptu esse aegrotantium Catalogum, qui ex adversissima, optima jam fruuntur Valetudine, qui Suffragiis suis Processus nostri Fidem firmare, stabilire possint & velint.

SPECULENTUR ii quibus Animo & Otio est; norint tamen nos de aliorum Plausu minus sollicitos, de Re ipsa tam ex Experientia quam Ratione certos esse. Nobis satis & abunde erit mederi, & Rem *Facto non fucato* evincere.

MIHI quidem (si aperte dicam) adeo faelicitate & ex Voto cessit haec (si *velis incomperata*) medendi Via, ut Humani Generis interesse putem, ut Epistola haec publici Juris fiat, ideoque cum satis evolveris, mihi remittas & Praelo mandabitur.

SCRIPTIS

SCRIPTIS Literis & tantum non obsignatis, in Memoriam revoco me Sponsione tractandi Variolas decedere: Spes vero subest. (Vir erudite) me excusatum te libenter habiturum, cum recordaveris dominum *Richardum Meadium* Medicorum Doctissimum totam a Carceribus ad Metam curandi Methodum nobis perhumane promississe. Non equidem mihi leve Gaudium, immo Exultatio fuit integerimi Viri obstinata Fides, cujus Dictis diffidere tantum esset Piaculi, quantum nobis esset Ineptiae, in eadem Re aliquid moliri. Peccarem & merito Audaciae postulandus essem si de Variolis aliquid effutirem, quas ad edomandas Vir tantus, tot tantisque Naturae Dotibus praeditus, tam longa & repetita Experimentiâ instructus, Observationes suas, accuratamque tractandi Rationem Publico impertire spondet. Dii faciant ergo ne mutet Factum, impendantque Vitam tam charam Patriae; Quas enim:

enim Strages ab hoc impatibili Morbo passa est Gens humana? In quantam vero Spem sub Auspiciis ejus Studiisque secundis ingreditur? nec sane immerito; nulli unquam enim Ingenti faelicior Proventus, Doctrinae uberior Seges, nusquam magis sollicitus erga Homines Amor.

LICEAT vero salva Reverentia tanti talisque Viri e multis tibi pauca in Antecessum dare. Te monitum, te cautum velim, ne ex Invasione Morbi *Emeticen*, nisi pareatur Necessitati, *temere* propinandam exhibeas, ne inani Spe Materiae Variolosae inde minuendae, aliisque Medicamentis Viae sternendae Specie ductus & illusor Morbum periculosiorem efficias.

1mo. Ne *nimum Sanguini assurgat Ebullitio*.

2do. Ne *Pustularum Eruptio nimis praecipitetur*.

3^{tio}. Ne *superiora versus* (viz.) *Stomachum, Asperam Arteriam, Pulmones, Faciem, Oculos & Cerebri Meninges*, major uberiorque, quam par est, *Materiae Quantitas* deferatur. Dudum equidem ab ipsa Morbi Indole, ab Emetices Operatione, ex ipsa Ventriculi, Partiumque vicinarum Structura, & de iis habita Mechanica Ratione,

tione, necnon Experientia multiplici animad-
verti Praxin hanc nimis popularem *Plurimis*
fuisse funestam, *Plerisque* noxiam, atque *Om-*
nibus fere dubiam.

QUIN ETIAM accedente vel urgente Fe-
bre Secundaria, admoneo te, ut semper, prae-
sertim vero *Vesperis* te sedulum vigilemque
praeftares Medicum, quas in te semper intel-
lexi Virtutes, quibusque ornatum in Casibus
etiam arduis, ex *Venaesectione Catharsique* rite
& tempestive celebratis te Plurimos ab infau-
sto Fato erepturum esse fidenter auguror.

SED quo me Fervor Calami & Stili Ae-
stus invitum abripit? Maxime esset optan-
dum (Vir ornatissime) ut ea quae de Vari-
olis a *Viro eruditissimo* sunt elucubrata, ad
Umbilicum brevi perducantur; quo certius
vero citiusque nobis ea legendi exoptata esset
Copia, Tibi bonisque omnibus in Votis sem-
per sit, ut sanus Ille vivat, *serusque in Coelum*
redeat; pergatque Medicos omnes *Comitate*
sua demereri, *Artem ingenio* excolere, *Artisque*
Dignitatem sui Nominis Celebritate tueri, *Utra-*
que collustrare & perennitati consecrare.

H

SI

(58)

SI quid (Vir erudite) notatu dignum in
Studiis, si quid *insoliti* vel *inexplorati* in La-
boribus tuis *Anatomicis* adverteris, candide ut
impertias, rogo; Tractatum enim nostrum,
quem nupero Anno edere proposui, quemque
indies politus orno & limo, ut primum
Typographi Sumptibus satis cautum erit, in Lu-
cem emittere mihi certum est & decretum.
Valeas & amare pergas me

Dat. Villâ Faussini

Die Decembr. 6to.

1728.

Tui Semper Amantissimum

MARTINUM WARREN.

